OTSUSED

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2020/1561,

23. oktoober 2020,

millega antakse Ungarile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA), ([1]) eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ungari taotles 6. augustil 2020 liidult finantsabi eesmärgiga täiendada riiklikke meetmeid, millega leevendatakse COVID-19 puhangu mõju ja tegeletakse sotsiaal-majanduslike tagajärgedega, mille puhang on toonud kaasa töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks.

(2) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Ungari on võtnud puhangu ohjeldamiseks ning selle sotsiaal-majanduslike ja tervisega seotud tagajärgede leevendamiseks, mõjuvad eeldatavasti rängalt riigi rahandusele. Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt oleks Ungari valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2020. aasta lõpuks eeldatavasti olnud vastavalt 5,2 % ja 75,0 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Komisjoni 2020. aasta suve vaheprognoosi kohaselt väheneb Ungari SKP 2020. aastal 7,0 %.

(3) COVID-19 puhang on halvanud olulise osa Ungari tööjõust. See on kaasa toonud Ungari avaliku sektori kulude järsu ja olulise suurenemise seoses sarnaste meetmetega lühendatud tööaja kavadele ja tervisega seotud meetmetele, nagu on täpsustatud põhjendustes 4–14.

(4) Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud valitsuse resolutsiooniga 2080/2020 majutuse riikliku arendamise kohta kehtestati ajutine toetus majutuskohtade ajakohastamiseks (ümberkujundamine, laiendamine, renoveerimine, seadmete soetamine) turismisihtkohtades, et säilitada olemasolev tööjõud. Toetust on taotletud ainult nende kulutuste katmiseks, mis on seotud füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.

(5) Põllumajandusministri dekreediga nr 25/2020 (VI. 22.), ([2]) põllumajandusministri dekreediga nr 26/2020 (VI. 22.) ([3]) ja põllumajandusministri dekreediga nr 30/2020 (VI. 22.), ([4]) millele on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, kehtestati ühekordne toetus vastavalt toiduainetööstuse ettevõtjatele, aiandusettevõtjatele üheaastaste kultuuride kasvatamise ja taimede paljundamise sektoris ning kalakasvatusettevõtjatele. Toetus sõltub sellest, kas üksus säilitab oma töötajad kuni 2020. aasta detsembrini. Mis puudutab seda osa kulutustest, mis on seotud füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega, võib meedet pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.

([1]) ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.
([2]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 22. juunil 2020 (nr 148), lk 3872.
([3]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 22. juunil 2020 (nr 148), lk 3875.
([4]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 22. juunil 2020 (nr 148), lk 3889.

(6) Valitsuse dekreediga nr 59/2020 (III.23.) ([5]) ja 2020. aasta aktiga LVIII, ([6]) nagu on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, pikendati töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele makstavaid lapsehooldushüvitisi, mis oleksid vanusepiirangute tõttu aegunud ajavahemikul 11. märtsist 2020 – 30. juunini 2020, mil oli kehtestatud eriolukord. Neid lapsehooldushüvitisi võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseteks meetmeteks, kuna nendega antakse töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele sissetulekutoetust, mis aitab katta lastehoiukulusid, kui koolid on suletud, ja aitab seega vanematel jätkata töötamist, hoides ära töösuhte ohtusattumise.

(7) Vastavalt valitsuse dekreedile nr 47/2020 (III. 18.) ([7]) (muudetud), millele on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, on ametiasutused kehtestanud mitmeid maksudega seotud meetmeid. Kuna need meetmed kujutavad endast riigi saamata jäänud tulu, võib seda pidada samaväärseks avaliku sektori kulutustega.

(8) Pandeemiast kõige enam mõjutatud sektoritele kehtestasid ametiasutused vabastuse tööandjate sotsiaalkindlustusmaksetest ja koolitusmaksust ajavahemikul 2020. aasta märtsist detsembrini ning tööandjate rehabilitatsioonimaksu vähendamise ajavahemikul 2020. aasta märtsist juunini. Kogukulude see osa, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt kuni viimaste kättesaadavate andmete kogumiseni.

(9) Väikestele maksumaksjatele 26 tegevusalal kehtestati vabastus väikeettevõtete kindlasummalise maksuga maksustamise korrast (KATA) ajavahemikuks 2020. aasta märtsist juunini. Toetust on taotletud ainult nende kulutuste katmiseks, mis on seotud füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.

(10) Seoses maksudega seotud meetmetega on ametiasutused pandeemiast kõige enam mõjutatud sektorites jätnud personalikulud väikeettevõtlusmaksu (KIVA) maksubaasist välja ajavahemikuks 2020. aasta märtsist juunini. Kogukulude see osa, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt kuni viimaste kättesaadavate andmete kogumiseni.

(11) Ungari on võtnud ka mitmeid tervisega seotud meetmeid COVID-19 puhanguga tegelemiseks. Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud valitsuse dekreediga nr 275/2020 (VI. 12.) ([8]) kehtestati tervishoiutöötajatele ühekordne kindlasummaline hüvitis 500 000 Ungari forintit inimese kohta, et tunnustada nende lisatööd pandeemia ajal.

(12) Riigi osalusega äriühingud, mille kulud kannab riik, on kehtestanud pandeemia ohjeldamiseks erimeetmed koos vastavate kuludega. Need tervisega seotud meetmed hõlmavad puhastamist ja kaitsevahenditega varustamist.

(13) Vastavalt valitsuse dekreedile nr 250/2014 (X. 2.) riigihangete ja tarnete peadirektoraadi (KEF) kohta, ([9]) millele on osutatud Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses, on pandeemia tõrje erimeetmed (nt igapäevased desinfitseerimisteenused ning ventilatsioonisüsteemide ja liftide mitmekordne puhastamine) ning teenistujate tervise kaitsmine desinfitseerimis- ja kaitsevahenditega toonud kaasa kulude suurenemise. Need meetmed on kehtestanud KEF, et tagada riigieelarveliste asutuste jätkuv toimimine.

(14) Ungari 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta ([10]) on kehtestatud haiglate taristu ja investeeringutega seotud meetmed, et tagada tervishoiutöötajate ja patsientide kõrgetasemeline kaitse. Meetmed hõlmavad spetsiaalseid tervisekontrolli ruume ja isoleeritud COVIDi osakondi. Lisaks on suurenenud otsesed kulud seoses isikukaitsevahenditega (ühekordselt kasutatavad näomaskid, meditsiinilised kitlid, visiirid, kindad, desinfektsioonivahendid jne) haiglates ja muudes tervishoiuasutustes, et tagada tervishoiutöötajate kõrgetasemeline kaitse.

([5]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 23. märtsil 2020 (nr 51), lk 1558.
([6]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 17. juunil 2020 (nr 144), lk 3652.
([7]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 18. märtsil 2020 (nr 47), lk 1462.
([8]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 12. juunil 2020 (nr 141), lk 3585.
([9]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 2. oktoobril 2014 (nr 136), lk 13839.
([10]) Avaldatud Ungari ametlikus väljaandes 31. jaanuaril 2020 (nr 16), lk 288.

(15) Ungari vastab finantsabi taotlemise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/672 artiklis 3. Ungari on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 639 500 000 euro võrra. Eespool nimetatud meetmetega, mis sarnanevad lühendatud tööaja kavadega, otseselt seotud suurenenud summa kujutab endast kulude järsku ja olulist kasvu, sest see on seotud nii uute meetmetega kui ka olemasolevate meetmete laiendamisega, mis hõlmavad märkimisväärset osa Ungari ettevõtjatest ja tööjõust. Ungari kavatseb suurenenud kulusid rahastada 113 740 000 euro ulatuses liidu vahenditest.

(16) Komisjon on määruse (EL) 2020/672 artikli 6 kohaselt Ungariga konsulteerinud ja veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on järsult ja oluliselt suurenenud otseselt seoses COVID-19 puhangu tõttu rakendatud lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmete ning asjakohaste tervisemeetmetega, millele 6. augusti 2020. aasta taotluses osutati.

(17) Ungari taotletud tervisega seotud meetmete maht, mille on osutatud põhjendustes 11–14, on 268 550 000 eurot. See summa moodustab üle poole taotletud rahalise toetuse kogusummast. Võttes arvesse vajadust tagada seda liiki meetmete täiendav iseloom, peaks tervisega seotud meetmetele antava rahalise toetuse summa olema piiratud 247 124 000 euroga, nii et see moodustab kogu rahalisest abist vähem kui poole.

(18) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Ungaril tegelda COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon peaks vastu võtma otsused osamaksete tagasimaksetähtaegade, suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse kohta tihedas koostöös liikmesriikide ametiasutustega.

(19) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse algatada seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.

(20) Ungari peaks komisjoni korrapäraselt teavitama kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Ungari neid kulutusi teinud.

(21) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on arvesse võetud Ungari olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning vastavalt määrusele (EL) 2020/672 teiste liikmesriikide poolt juba esitatud või esitatavaid finantsabi taotlusi, kohaldades samal ajal võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ungari vastab määruse (EL) 2020/672 artiklis 3 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

1. Liit annab Ungarile laenu kuni 504 330 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.

2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 18 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.

3. Komisjon teeb liidu finantsabi Ungarile kättesaadavaks maksimaalselt kaheksa osamaksena. Osamakse võidakse välja maksta ühes või mitmes osas. Esimese osamakse osade tagasimaksetähtaeg võib olla pikem kui lõikes 1 osutatud maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg. Sellisel juhu määratakse edasiste osade tagasimaksetähtajad kindlaks nii, et pärast kõikide osamaksete väljamaksmist ei ületataks lõikes 1 osutatud maksimaalset keskmist tagasimaksetähtaega.

4. Esimene osamakse makstakse välja määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel.

5. Ungari tasub iga osamakse eest määruse (EL) 2020/672 artiklis 4 osutatud liidupoolse rahastamise kulud ning kõik sellest rahastamisest tulenevad muud tasud, kulud ja väljaminekud, mis liidul tekivad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt antud laenuga.

6. Osamaksete suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse otsustab komisjon.

Artikkel 3

Ungari võib rahastada järgmisi meetmeid:

a) ajutine toetus majutuse ajakohastamiseks turismisihtkohtades, et säilitada olemasolev tööjõud, nagu on sätestatud valitsuse resolutsioonis 2080/2020 majutuse riikliku arendamise kohta, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;

b) ajutine toetus toiduainetööstuse ettevõtjatele, nagu on sätestatud põllumajandusministri dekreedis nr 25/2020 (VI. 22.), füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;

c) ajutine toetus aiandusettevõtjatele üheaastaste kultuuride kasvatamise ja taimede paljundamise sektoris, nagu on sätestatud põllumajandusministri dekreedis nr 26/2020 (VI. 22.), füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;

d) ajutine toetus kalakasvatusettevõtjatetele, nagu on sätestatud põllumajandusministri dekreedis nr 30/2020 (VI. 22.), füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;

e) eriolukorra ajal lõppenud lapsehooldushüvitiste pikendamine kuni 30. juunini 2020, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 59/2020 (III. 23.) ja 2020. aasta akti LVIII artiklis 71;

f) tööandjate sotsiaalkindlustusmaksu peatamine teatavates sektorites 2020. aasta märtsist detsembrini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artikli 4 punktis a, kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;

g) erandid tööandjate koolitusmaksust teatavates sektorites ajavahemikul 2020. aasta märtsist detsembrini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artikli 4 punktis a, kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;

h) tööandjate rehabilitatsioonimaksu vähendamine teatavates sektorites ajavahemikul 2020. aasta märtsist juunini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artikli 4 punktis a, kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;

i) väikeste maksumaksjate vabastamine väikeettevõtjate kindlasummalise maksuga maksustamise korra (KATA) kohaldamisest 26 tegevusala puhul ajavahemikul 2020. aasta märtsist juunini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud) artiklis 5, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulude osas;

j) personalikulude väljajätmine väikeettevõtlusmaksu (KIVA) maksubaasist teatavates sektorites 2020. aasta märtsist juunini, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 47/2020 (III. 18.) (muudetud), kulude selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt;

k) tervishoiutöötajatele makstav kindlasummaline hüvitis, millega tunnustatakse nende lisatööd pandeemia ajal, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 275/2020 (VI. 12.);

l) kulud, mis on seotud riigi omandis olevates äriühingutes kasutusele võetud pandeemia tõrje erimeetmetega;

m) kulud, mis on seotud erimeetmetega pandeemia tõrjeks ja teenistujate tervise kaitsmiseks, nagu on sätestatud valitsuse dekreedis nr 250/2014 (X. 2) riigihangete ja tarnete peadirektoraadi (KEF) kohta;

n) kulud, mis on seotud haiglate taristu ja investeeringutega, et tagada tervishoiutöötajate ja patsientide kõrgetasemeline kaitse, nagu on sätestatud valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta;

o) otsesed kulud tervishoiutöötajate kõrgetasemeliseks kaitseks haiglates ja muudes tervishoiuasutustes kasutatavatele isikukaitsevahenditele, nagu on sätestatud valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta.

Artikkel 4

Ungari teavitab komisjoni kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest hiljemalt 28. aprilliks 2021 ja seejärel iga kuue kuu järel, kuni kavandatud avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Käesolev otsus jõustub selle adressaadile teatavakstegemise päeval.

Artikkel 6

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 23. oktoober 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH